

Vítězstvo Srdca

PRIJATÍ DO MATKY CÍRKVI

Rodina Panny Márie

2007 (I) / č. 54

Objavili poklad katolíckej viery

Milí čitatelia, pri Ježišových slovách, ktorými sa lúčil:

„Duch Svätý vás vovedie do všetkej pravdy,“ iste môžeme myslieť aj na nespočetné množstvo všetkých tých konvertitov, ktorí v priebehu 2000-ročných dejín Cirkvi rozličnými cestami našli pravdu v katolíckej viere.

Čítanie niekoľkých dojímavých osudov konvertitov v tomto vydaní „Vlázstva Srdca“ nech pomôže všetkým myslieť s radosťou a vďačnosťou na to, že väčšina z nás – nezaslúžene – už od detstva patrí skrze svätý krst do jednej, svätej, apoštolskej Katolíckej cirkvi.

*K*aždý prípad prestupu viery je jedinečný; počnúc Židom Šaulom, snáď najznámejším konvertitom vôbec. Sám Pán sa zjavil blúdiacemu prenasledovateľovi kresťanov a premenil ho na Pavla, nosný pilier mladej prvotnej Cirkvi. Avšak nie vždy to musí byť spojené s ohromujúcim Božím zjavením alebo bleskurýchlou istotou vo viere.

Edite Steinovej napr. stačilo čítanie biografie o učiteľke Cirkvi, o sv. Terézii z Avily, aby za jednu noc dokázala prijať celú pravdu a krásu katolíckej viery. Iní majú za sebou dlhú cestu blúdenia, pochybovania, úprimného hľadania alebo boja, kým – možno dotknutí príkladným životom nejakého katolíka – konvertovali. Všetci konvertiti majú v každom prípade jedno spoločné: veľkú radosť a vnútorný pokoj z „konečne nájdenej cennej perly“. Vždy nosia v srdci úprimnú lásku k Cirkvi, úctu k Svätému Otcovi a veľkú vďačnosť za sviatosti a za Pannu Máriu, kvôli čomu sa oplátilo vzdať sa všetkého. Konvertiti totiž často urobili radikálnu zmenu svojho životného štýlu a myslenia, dokonca obetovali niekedy svoju povesť, svoju existenciu a dokonca aj rodinné vzťahy.

Vlna konvertitov medzi anglikánskymi hodnostármi

*S*kutočnosť, že v 20. storočí existovala nielen silná vlna vystupovania z Katolíckej cirkvi, ukazuje príklad vysokých anglikánskych duchovných hodnostárov, ktorí sa priklonili k Rímu. V roku 1992 konvertoval na katolicizmus medzi inými Alan Stephen Hopes, bývalý kanonik londýnskej Katedrály St. Paul, po 24 rokoch pôsobenia v hodnosti pastora anglikánskej cirkvi. V roku 1995 bol vysvätený na katolíckeho kňaza, v januári 2003 ho dokonca pápež Ján Pavol II. vymenoval za pomocného biskupa vo Westminsteri. Už pred ním urobil jeho bývalý predstavený, ženatý anglikánsky londýnsky biskup Dr. Graham Leonard, skoro po dvadsiatich rokoch biskupského úradu ten istý krok, a to predovšetkým preto, lebo neschvaľoval kňazskú vysviacku žien v anglikánskej cirkvi.

*M*nohí iní anglikáni, medzi nimi viacerí biskupi a vyše 300 pastora nasledovali v 90. rokoch jeho príklad. Po obdržaní dišpenzu prijal Leonard v roku 1995 katolícku kňazskú vysviacku a pápež Ján Pavol II. ho prijal na súkromnej audiencii. Pozná ho aj náš terajší Svätý Otec, Benedikt XVI., ktorý svojho času ako kardinál Ratzinger sprevádzal londýnskeho biskupa dokonca na jeho ceste do Katolíckej cirkvi. V jednom interview povedal medzičasom 85-ročný Graham Leonard: „*Moja osobná konverzia ku katolicizmu siaha ďaleko dozadu a neprišla len tak náhodne, pretože už mnohé roky ma veľmi znepokojoval individuálny vývoj v anglikánskej cirkvi. A okrem toho pápežov primát je božským zriadením, veľmi podstatným na to, aby sa mohla dosiahnuť skutočná jednota medzi cirkvami. Bez akýchkoľvek výhrad som sa cítil byť srdečne vítaný v Katolíckej cirkvi; tak isto aj moja manželka, ktorá sa už predtým mnou chcela stať katolíčkou, ale zamĺčala mi to, aby na mňa v pozícii anglikánskeho biskupa nevyvíjala žiaden nátlak. Ako ja, tak i ona je veľmi šťastná, odkedy sme katolíci. Aj všetci moji známi anglikánski duchovní, ktorí konvertovali a teraz pôsobia ako vysvätení katolícki kňazi vo farnostiach, na univerzitách, klinikách ..., našli v Katolíckej cirkvi radosť, o akej dovtedy ani netušili.*“

Páter Faber z Anglicka

V roku 1814 sa na anglikánskej fare v Calverley narodil Frederick William Faber (1814-1863). Jeho starý otec tam bol pastora a jeho otec sekretárom anglikánskeho biskupa v meste. Čulý Frederick bol prísne vychovávaný v učení anglikánskej cirkvi, neskôr študoval anglikánsku teológiu a v roku 1839 vo veku 25 rokov sa sám stal pastora.

Avšak už ako študenta ho znepokojovali teologické otázky súvisiace s Rímom. Okrem toho sa už pred svojou aktívnou činnosťou vo funkcii pastora dostal pod vplyv Johna Henryho Newmana, ktorý sám úprimne hľadal pravdu a v tom čase ešte prudko argumentoval proti pápežstvu. Faber sa rozhodol odísť v roku 1841 na kontinent, aby si sám na vlastné oči urobil obraz o Rímskokatolíckej cirkvi.

*S*mnohými nezodpovedanými otázkami sa vrátil späť do Anglicka, no jeho trpký tón voči Panne Márii a voči pápežstvu ustúpil tichej otvorenosti. V tomto vnútornom rozporení prevzal na jeseň v roku 1842 miesto anglikánskeho pastora v Eltone a krátko nato, v máji 1843 sa rozhodol uskutočniť ďalšiu cestu – tentoraz aj do Ríma. Rozhodujúci bol pritom dojem, ktorý na Fabera urobila pápežova omša v Lateránskej bazilike. Pre anglikánskeho pastora to bola ozajstná hodina milosti!

V ňom, pre ktorého bolo pápežstvo neprekonateľným „kameňom úrazu“, sa prebudil obdiv voči hlave Katolíckej cirkvi, pápežovi Gregorovi XVI., keď videl, ako pápež pri oltári klačal pred Najsvätejšou Sviatosťou: „*My všetci sme si klakli spolu s ním; dojmavejšiu scénu som ešte nevidel. Klačiaci kardináli a preláti, klačiaci vojaci, pestrofarebný zástup ľudu, nádhera krásneho kostola a v ich strede v bielom oblečený pápež – starček, pokorne sklonený pred pozdvihnutým najsvätejším telom nášho Pána; a pritom bezhlasné, hlboké mlčanie. Aký to bol len pohľad!*“

Na námestí pred Lateránskou bazilikou prijal Faber spolu so všetkými ostatnými kľačiacimi pápežské požehnanie. „*Nemyslím si,*“ napísal do Anglicka, „*že som sa niekedy vracal domov z bohoslužby tak skrz naskrz pokresťančený a v takej dobrej srdečnej nálade ako v tento deň.*“ Dvakrát by sa bol Faber v Ríme skoro prihlásil ku konverzii, ak by mu do toho neboli prišli určité prekážky. Po návrate pôsobil Faber naďalej ako pastor v Eltone, no už celkom v katolíckom postoji viery. Fascinovala ho predovšetkým skutočná prítomnosť Ježiša Krista vo svätej Eucharistii, a tak o tom často kázal.

Svojim farníkom odporúčal aj uctievanie Božského Srdca a viedol ich dokonca k pravidelnému spytovaniu svedomia a ku sv. spovedi! Všetko nemysliteľné veci pre anglikánov! Ale svojou dobrosrdečnosťou, štedrosťou a priateľstvom dosahoval veľké úspechy v pastorácii. Čoskoro sa napríklad začala pravidelne spovedať istá horlivá skupina mladých mužov. Často prijímali poslednú večeru a zvyčajne sa o polnoci dlho modlievali s pastorom Faberom v jeho rektoráte. On sám sa modlieval rímsky breviár a postil sa tak prísne, že tým utrpelo aj jeho zdravie.

V tom čase písal aj knihu o anglických svätých. Napísal ju tak dobre, že žiaden katolícky kňaz by to nebol napísal lepšie. Stále jasnejšie si uvedomoval protirečenia v anglikánskej cirkvi, trápili ho pochybnosti zo všetkých strán a v narastajúcom vnútornom boji napísal jednému priateľovi: „*Každým dňom sa stávam viac ,rímskym,* ale dúfam, že nielen vôľou.“

Faberove nové metódy privádzali mnohých anglikánov do znepokojenia a rozčúlenia. On sám bol nepokojný a stále bolestnejšie rozpoltený medzi svojim postom anglikánskeho duchovného a svojím už skrz naskrz katolíckym zmýšľaním a pôsobením. V tomto stave ho začiatkom októbra 1845 zastihla správa, že John Henry Newman, jeho uznávaný vzor, prestúpil do Katolíckej cirkvi, lebo v nej definitívne spoznal Cirkev apoštolov a cirkevných otcov.

O niekoľko týždňov neskôr, bolo to v noci 12. novembra 1845, nadišla napokon aj pre pastora Fabera rozhodujúca udalosť: Práve prinášal istému chorému farníkovi poslednú večeru, keď ho živo prenikla nezvratná istota: „*To, čo tu ja udeľujem, vôbec nie je Pánovo telo, lebo ja nie som skutočným kňazom s potrebnou plnou mocou premieňať!*“

Od tohto okamihu už nedokázal nikomu podať poslednú večeru. Len o štyri dni neskôr, 16. novembra, slávil poslednú anglikánsku bohoslužbu a svojim prekvapeným farníkom vysvetlil: „*Učenie, ktoré som vám hlásal, je síce pravdivé, no nezodpovedá učeniu anglikánskej cirkvi. Ona ho dokonca zavrhuje. Preto už nemôžem dlhšie zostať pri vás, ale musím ísť tam, kde sa nachádza celá pravda.*“ Náhlivo zostúpil z kazateľnice, zbliekol si liturgický odev a cez sakristiu sa ponáhlal na faru. Jeho poslucháči boli zarazení, no väčšina z nich sa ponáhľala za svojim pastorom. Vrucne ho prosili, aby zostal aj naďalej pri nich, že môže pokojne aj naďalej kázať tak, ako to doteraz považoval za správne, že sa im to páčilo. Avšak Faber 17. novembra definitívne opustil svoje anglikánske pôsobisko.

Ešte v ten istý deň bol spolu so svojím združením mužov, ktorí sa od svojho duchovného otca nechceli odlúčiť, v Northampton tamojším biskupom prijatý do Katolíckej cirkvi. O deň neskôr, 18. novembra, prijal Faber so svojimi spoločníkmi prvé sv. prijímanie a sviatosť birmovania. Od tohto okamihu zavládol v jeho srdci pokoj.

*P*o dvojročnom štúdiu prijal Faber v roku 1847 katolícku kňazskú vysviacku a o rok neskôr vstúpil so svojim malým spoločenstvom konvertitov do oratória sv. Filipa Neriho v Birminghame, ktoré vtedy viedol John Henry Newman.

V roku 1849 zriadil Faber sám oratórium v Londýne, kde plodne pôsobil posledných 14 rokov svojho života ako vynikajúci kazateľ a skúsený duchovný vodca.

*A*ž do svojej smrti ako 49-ročný zasväcoval páter Faber seba i svoj intenzívny apoštolát Panne Márii, ku ktorej nadobudol taký hlboký vzťah, že ju aj vo svojich nádherných duchovných spisoch s obľubou nazýval „Mama“ a „Spoluvykupiteľka ľudstva“.

Hlavný rímsky rabín

Jednou z výnimočných a šľachetných osobností konvertitov 20. storočia je aj Izrael Eugenio Zolli (1881 - 1956).

V dramatických rokoch druhej svetovej vojny predsedal ako hlavný rabín Ríma najstaršej židovskej cirkevnej obce v diaspóre a jeho vstup do Katolíckej cirkvi, ktorý vyvolal veľkú pozornosť, si zasluhuje, aby sme ho aj my bližšie spoznali. Učený profesor musel za to totiž zaplatiť vysokú cenu!

Je Ježiš Mesias?

Izrael Zolli, ktorý mal už ako chlapec hlboký vzťah k židovskej viere, si ako 66-ročný spomína na svoje šťastné detstvo v dedinke Brody, ktorá leží v dnešnom Poľsku: „Moja mama pochádzala z rodiny s viac ako 200-ročnou tradíciou, z ktorej vzišli viacerí učení rabíni. Podľa nej som sa aj ja mal stať bezpodmienečne rabínom.“ A aj sám Izrael to chcel! Počas druhého ročníka gymnázia trávil dve popoludnia v týždni u svojho katolíckeho priateľa Stanislava a takto si spomína:

„Ich byt mal v sebe niečo, čo ma priťahovalo. Kým sme si robili domáce úlohy, pozdvihol som niekedy oči na jednoduchý drevený kríž, ktorý visel na stene, a dlho som sa naň pozeral. Tento Ukrižovaný vo mne vyvolával hlboký súcit. Cítil som, že bol tak isto nevinný ako smutný. Možno to bol ten Boží služobník, ktorého spevy sme preberali v židovskej škole. Nevedel som to, ale o jednom som bol už vtedy presvedčený: Bol dobrý. Ale prečo ho potom pribili na kríž?“

*P*o maturite študoval Zolli krátko vo Viedni. Vo Florencii bol promován na doktora filozofie a tam absolvoval aj rabínske kolégium. Ako 30-ročný sa stal vicerabínom a potom od roku 1918 hlavným rabínom v starom habsburskom prístavnom meste Terst. Zároveň vyučoval na univerzite v Padove porovnávaciu semitskú jazykovedu a hebrejčinu, ktorú ako jazykový génus ovládal ako svoju materinskú reč popri nemčine, poľštine a taliančine.

Oblúbený profesor už vtedy na svojich veľmi zaujímavých prednáškach, ktoré navštevovali aj mnohí katolícki seminaristi, používal – na počudovanie – tak isto Nový, ako i Starý zákon. Jeho biblické štúdie, všetok jeho záujem a meditovanie sa už vlastne začiatkom 30. rokov sústreďovali na osobu Ježiša Krista.

Čoskoro sa stal úprimným Ježišovým obdivovateľom a Ježišov hlas sa mu z Evanjelií stále hlasnejšie a zreteľnejšie prihováral. Keď v roku 1938 vyšla jeho kniha „Nazaretčan“, mal židovský učenec už vnútornú istotu: trpiaci Ježiš je ten Boží služobník, o ktorom 800 rokov predtým písal prorok Izaiáš, je to Mesiáš, Baránok Boží, ktorý priniesol Otcovi ako zmiernu obeť seba samého.

Nový zákon Starému zákonu vždy pomáhal!

V roku 1939 sa Izrael Zolli, o ktorom sa šírila povest veľkého vedca, stal v Ríme vrchným rabínom starej a ctenej cirkevnej obce Židov v diaspóre. Keď v roku 1943 nemecká armáda obsadila Večné mesto, ihneď sa ustarostene ponáhlal zničiť menné zoznamy uchovávané v synagóge. Zbytočne! V synagóge sa mu vysmiali a neverili jeho varovaniam a prezieravým radám. Zodpovední židovskej obce sa nedali prehovoriť na uzatvorenie synagógy ani na výzvu pre spolubratov vo viere, aby sa roztratili. Nasledovalo strašné prebudenie! Len o niekoľko dní neskôr vyzval veliteľ SS Herbert Kappler židovskú obec, aby mu do 24 hodín odovzdala 50 kg zlata; v opačnom prípade bude zajatých 300 židovských rukojemníkov. Keďže do nasledujúceho dňa dokázali zaobstarať iba 35 kíl, hlavný rabín Zolli sa vybral po prvýkrát vo svojom živote – predstierajúc že je stavebným inžinierom – potajomky do Vatikánu, kde apeloval na pápeža Pia XII.: „Ani v minulosti sa nestalo, že by Nový zákon nepomohol Starému zákonu! Prosím, pomôžte aj teraz!“ Vatikán pomohol a o 13:00 hod. mal rabín vyzdvihnúť chýbajúcich 15 kíl zlata. To však už nebolo potrebné. Medzitým sa katolíckym farnostiam v meste podarilo pre svojich židovských bratov zaobstarať zvyšné zlato. Zolli pomáhal zo svojho úkrytu, ako len vedel: „Židom, ktorých som mohol zastihnúť, som poradil, aby utiekli z Ríma alebo zaklopali na dvere nejakého kláštora. Za moju hlavu stanovili odmenu „slušných“ 300 000 lír! Gestapo ma všade hľadalo!“ Deväť mesiacov strávil on i jeho rodina v ilegalite, posledné mesiace u kresťanských priateľov. Iba tak unikol v októbri masovej deportácii, pri ktorej bolo z 2 800 rímskych Židov 1022 odvečených; z nich prežili iba pätnásť.

*Z*a to, že mohlo byť zachránených 4447 rímskych Židov, treba poďakovať okamžitej iniciatíve pápeža Pia XII. Keď to bolo naliehavé, zrušil klauzúru, a tak mohli byť prenasledovaní Židia v čase smrteľného nebezpečenstva ukrytí v sto päťdesiatich kláštoroch a inštitútoch. Pritom mnohí kňazi a rehoľné sestry riskovali svoj vlastný život.

V roku 1986 to pripomenul pápež Ján Pavol II. pri návšteve rímskej synagógy: „Brány našich rehoľných domov, našich kostolov, rímskeho kňazského seminára a budova Svätej stolice a Vatikánskeho štátu boli v temných rokoch rasového prenasledovania otvorené dokorán, aby poskytli bezpečie a záchranu mnohým prenasledovaným Židom Ríma.“

V letnej rezidencii pápeža v Castelgandolfo našlo prístrešie niekedy až 8000 utečencov! Zolli si v roku 1945 spätne zapísal do svojho denníka: „Židovstvo dlhuje Piovi XII. veľkú vďaku. O jeho mnohorakej pomoci by bolo možné napísať celé zväzky. Žiaden hrdina v dejinách nevedol obranu proti zlu tak statočne a zároveň s takou silou ako Pius XII., a to v mene kresťanskej lásky k blížnemu. Mimoriadne dielo Cirkvi pre Židov Ríma je iba príkladom nesmiernej pomoci, ktorú vykonal Pius XII. a katolíci na celom svete v duchu neporovnateľnej ľudskosti a kresťanskej lásky.“

Bolo to na veľký sviatok zmierenia

V júni 1944 spojenci oslobodili Rím. To umožnilo židovskej obci sláviť na jeseň svoj najväčší liturgický sviatok. O tomto dni Zolli píše: „Vo svojom srdci som bol katolíkom už pred vypuknutím vojny a v roku 1942 som slúbil Bohu, že sa stanem kresťanom, keď vojnu prežijem. Nikto ma nikdy nenútil na konverziu, tá sa vo mne skôr celé roky pomaly pripravovala. No tak ako sa aj uzdravený neliečil sám, ale bol uzdravený, tak je to aj s konvertitom. Nie on sám si vyberá moment svojej konverzie, ale konvertuje, keď v poslušnosti odpovie na Božie volanie.“

U mňa to bolo pri slávnosti Jom Kippur, na židovský sviatok zmierenia v októbri 1944. Deň sa chýlil ku koncu a ja som sa cítil uprostred množstva ľudí veľmi osamelý. Večer som slávil poslednú bohoslužbu v synagóge. Ale mal som pocit, že som od tohto rituálu tak veľmi vzdialený, a tak som poveril druhých prednášaním modlitieb a spievaním piesní. Necítil som v sebe ani radosť, ani bolesť, bol som ako vyprázdnený, bez myšlienok a pocitov. Pred mojimi duchovnými očami sa zrazu rozprestrela rozsiahla rovina a uprostred, na zelenej tráve stál Ježiš Kristus. Bol zahalený do bieleho pláštá, nad jeho hlavou bola modrá obloha. Pocítil som v sebe hlboký vnútorný pokoj. A potom som počul vo svojom srdci jasne tieto slová: **„Ty si tu dnes naposledy! Odteraz budeš nasledovať mňa!“**

Slová som prijal do svojho vnútra s najväčšou duševnou pohodou a bez výnimočného citového pohnutia a moje srdce ihneď odpovedalo: „Nech je tak; tak bude, tak to musí byť!“ V tom momente zaznel v synagóge šofar, svätá trúba, jej hlas ukončil najväčší židovský sviatok.

*N*ikto si nič nevšimol. Všetci sa rozlúčili a rozišli každý svojou cestou. Zostal tam len hlavný rabín ponorený v myšlienkach. Stal sa snáď kvôli prísnemu pôstu počas dňa obeťou halucinácie? „Približne o hodinu neskôr sme boli – moja manželka, moja dcéra a ja – doma a večerali sme, keďže pôst sa skončil. Vzápätí nato som sa utia-hol do svojej pracovne, aby som si ešte prečítal niekoľko listov a časopisy. Keď som sa unavil, išiel som do spálne. Zrazu mi moja manželka povedala: „Dnes, keď si stál pred schránkou s Tórou, mala som dojem, že vidím bielu postavu Ježiša Krista, ktorý ti vložil ruky na hlavu, tak, akoby ťa požehnával.“ Bol som prekvapený, no snažil som sa zostať pokojný. Robil som sa, akoby som nebol pochopil. Ona mi však zopakovala slovo za slovom, všetko čo práve povedala.“

Presne v tomto momente sme počuli volať našu mladšiu, 20-ročnú dcéru Myriam: ‚Ocko!‘ Išiel som k nej do izby a opýtal som sa: ‚Čo sa deje?‘ Odpovedala: ‚Vieš, ocko, dnes v noci sa mi snívalo o Ježišovi. Bol veľký a oblečený do bieleho.‘ Poprial som obom dobrú noc a rozmýšľal som o týchto nezvyčajných udalostiach, ktoré sa ma vnútorne dotkli a nechali vo mne dozrieť rozhodnutie s definitívnou platnosťou.

O niekoľko dní neskôr som skutočne odstúpil zo svojho postu v židovskej obci a išiel som k jednému úplne neznámemu kňazovi, aby som sa nechal vyučovať v kresťanstve. Prešlo pár týždňov. A 13. februára 1945 som bol prijatý do Katolíckej cirkvi.“

Príchod milovaného hosta

*B*ol to Luigi kardinál Traglia, ktorý pokrstil 65-ročného konvertitu v Kostole santa Maria degli Angeli a dal mu meno Eugenio. Bývalý rabín si toto meno želal. Spolu s ním prijala krst aj jeho manželka Emma a pripojila si meno Mária. Ich dcéra Myriam nasledovala svojich rodičov do Katolíckej cirkvi až po roku premýšľania. Eugenio Zolli povedal šťastne po krste: „Už dlhé roky som veril, že Ježiš je Mesiáš. Ale tento zážitok bol ako príchod milovaného hosta do mojej duše.“

Dňa 14. februára prijal manželský pár Zolliových po prvýkrát sv. prijímanie z ruky jezuitského pátra Dezzu, rektora na Gregoriánskej univerzite, a o niekoľko dní neskôr obom udelil sviatosť birmovania Mons. Fogar. On bol biskupom v Terste, keď tam Zolli pred rokmi zastával svoj úrad. Pokrstenému konvertitovi zostala v srdci nezmenená hlboká láska k vyvolenému národu. Pre Židov naproti tomu bola jeho konverzia obrovským škandalom! Sotva sa rozšírila správa o katolíckom krste exrabína, zo všetkých strán sa šírila nevraživosť a najhoršie ohovárania. Rímska synagóga nariadila demonštratívny viacdňový pôst pokánia za odpadlíka a smútila za zradcovským hlavným rabínom ako za zosnulým. Nakoniec bol ako heretik, sprevádzaný nadávkami, hanebne zavrhnutý. Od tohto obdobia bol Zolli pre svojich židovských bratov mŕtvy a mlčali o ňom. Odvrhnutý Zolli sa k tejto nevraživosti staval s odzbrojujúcou dobrotou. Viackrát uisťoval: „Odpúšťam všetkým! Po svätom krste som neschopný niekoho nenávidieť. Odpúšťam všetkým, ako ma to naučil Ježiš!“

Chudobný učeník svätého Františka

*E*ugenio Zolli si bol istý: „Čo sa týka materiálneho života, Židia, ktorí dnes konvertujú, stratia rovnako veľa ako v období sv. Pavla, ak nie všetko! Ale vyhrajú veľa, ak nie všetko, čo sa týka života v milosti. K tomuto kroku ma nevedli žiadne sebecké záujmy, pretože keď sme s mojou manželkou prestúpili do Katolíckej cirkvi, stratili sme všetko, čo sme na svete vlastnili, a doslova sme sa ocitli na ulici. Teraz sa musím obzerať za prácou. Ale Boh nám pomôže.“ Bývalý rabín a profesor bol teraz skutočne nezamestnaný a vo finančnej tiesni. Tak napr. Zolliho rodina si nemohla dovoliť ani večeru práve v deň svojho krstu a kardinál Traglia im daroval 50 lír. No konvertita Zolli prijal túto situáciu s obdivuhodnou vyrovnanosťou a dôverou: „Teraz som chudobný a budem chudobne žiť. Dôverujem Božej prozreteľnosti!“ A Boh sa oňho postaral. Pritom si poslúžil pátrom Dezzom. On hneď na začiatku sprostredkoval schudobnej rodine konvertitov núdzové prístrešie na Gregoriánskej univerzite a potom sa im postaral o malý, skromný byt.

*R*ok po svojom vnútornom zážitku v synagóge vstúpil Zolli do tretieho rádu sv. Františka a každé ráno sa v univerzitnej kaplnke verne zúčastňoval na svätej omši, ktorú slávil P. Dezza. Po nej dlho ostával v tichom vďakyvzdaní. Raz sa svojmu drahému jezuitskému priateľovi zdôveril: „V kaplnke sa cítim tak dobre, že najradšej by som z nej ani nevychádzal.“

Doma čítal Eugenio Sväté písmo v hebrejčine a gréčtine a pritom strávil mnohé hodiny hlbokým rozjímaním. Často hovoril: „Ten istý svetelný lúč, ktorý prúdi z mocného slova proroka Amosa, sa stáva ešte mocnejším v úžasných slovách Izaiáša, aby vyústil do nekonečného svetla Evanjelia. Ja som sa nezriekol židovstva, veď židovstvo je prislúbením a kresťanstvo je zavŕšením židovstva. Cirkev spočíva na jednej skale: na Petrovi. On odoláva všetkým útokom. Mám plnú dôveru v silu Ježiša Krista. Stavebné dielo, ktoré on položil, sa nezrúti.“

Na odporúčanie Svätého Otca bol Eugenio Zolli vymenovaný za profesora na Pápežskom biblickom inštitúte, kde prednášal až do konca svojho života, a tak mal zabezpečený skromný príjem.

Zomieram v hodine môjho Pána!

V januári v roku 1956 ochorel ako 75-ročný na zápal pľúc a už sa z neho nezotavil. Aj Emma, jeho manželka, bola stará a chorá. Myriam sa starala o svojho otca a často prichádzali priatelia pomodliť sa s ním. Vnútorné zjednotenie so svojím Pánom sa pre tohto múdreho, hlboko veriaceho muža stalo jeho najväčším majetkom a malo vyžarovať až do jeho smrti. Týždeň pred smrťou sa totiž zveril zdravotnej sestre: „Zomriem v prvý piatok v mesiaci o pätnástej hodine; ako náš Pán Ježiš Kristus.“ A presne tak sa stalo: Na prvý piatok v mesiaci, 2. marca – bolo to zároveň aj výročie pápežskej voľby Pia XII. – prijal Eugenio Zolli ráno ešte sv. prijímanie a pritom povedal: „Dúfam, že Pán mi odpustí moje hriechy. Aj vo všetkom ostatnom dôverujem jemu.“

Presne o 15.00 hodine potom aj zomrel. Vo svojich memoároch konvertita na konci svojho života napísal toto: „Môžeme sa zveriť len Božiemu milosrdenstvu, Kristovmu súcitu. Môžeme sa spoľahnúť len na príhovor tej, ktorej srdce bolo prebodnuté kopijou, čo prebodla aj bok jej syna.“

*N*a sklonku života povedal Eugenio Zolli slová, ktoré platia aj pre nás všetkých: „Vy, ktorí ste sa narodili v katolíckej viere, vy si ani neuvedomujete svoje šťastie, že Kristovu milosť ste prijímali už od detstva; avšak ten, ktorý ako ja dospel na prah viery po dlhej, dlhoročnej práci, si vie ceniť veľkosť viery a z toho, že je kresťanom, má všetku radosť, aká len existuje.“

Prameň: Eugenio Zolli,
Der Rabbi von Rom, autobiografia, Pattloch 2005.

Táto osoba neklame!

V každom storočí existovali ľudia, ktorí sa Bohu odovzdali s takou veľkou láskou a ochotou trpieť, že Boh z nich mohol vyformovať zmierne duše. Duše, ktoré sa svojim zastupiteľským utrpením, obetovaným za druhých, stali nesmiernym požehnaním pre svoj národ a pre celú Cirkev.

Jednou z týchto „veľkých“ je Terézia Neumannová (1898–1962). O jej láske k Eucharistii sme písali vo Víťazstve Srdca č. 48. Jej zjednotenie s Kristom sa stalo viditeľným pre všetkých predovšetkým v extázach utrpenia a priťahovalo tak veriacich, ako aj neveriacich. Nikto od nej neodišiel bez toho, aby na vlastné oči nevidel alebo vnútorne nepocítil pravdy pravej katolíckej viery.

Milovala bez rozdielu

*T*erézia prijímala s rovnakou taktnou srdečnosťou a úctou všetkých, ktorí túžili po pravom poznaní Boha, nehľadiac na ich vierovyznanie alebo náboženskú príslušnosť. Nikdy sa nepokúsila svojich návštevníkov donútiť slovami k prestupu do Katolíckej cirkvi. A predsa sa početní protestanti, Židia a dokonca aj neveriaci rozhodli stať katolíkmi po tom, čo spoznali „Res!“ (tak ju familiárne volali – pozn. prekl.).

Dr. BENNO KARPELES, židovský kupec z Viedne, napríklad podáva správu, čo ho priviedlo ku konverzii po tom, čo v roku 1933 zažil jedno piatkové utrpenie Terézie: „*V sobotu som stretol Teréziu na fare. Včera ešte strašný pohľad utrpenia, dnes svieže, zdravé sedliacke dievča, o ktorom by nikto nepovedal, že už sedem rokov žije bez prijímania potravy. Od prvého okamihu som bol absolútne presvedčený: Táto osoba neklame. Počas celého svojho života som nestretol človeka, ktorý mal tak jasne napísanú celú absolútnu pravdu na čele ako Terézia Neumannová.*“ Minimálne rovnakou milosťou bol dotknutý bývalý šéfredaktor mníchovských novín Münchner Neuesten Nachrichten Dr. FRITZ GERLICH. Protestansko-kalvínsky novinár najväčších juhonemeckých novín chcel odhaliť podvod Konnersreuthu. Keď sa v roku 1927 po stretnutí s Teréziou vrátil do Mníchova, už nebol tým istým človekom. Vzdal sa svojho postu, stal sa katolíkom, začal písať čo najpresnejšie dokumentárne dielo o udalostiach v Konnersreuthe a založil nezávislý časopis Der gerade Weg (Priama cesta). Toto všetko robil posilňovaný a povzbudzovaný slovami, ktoré Terézia vyslovila v extázach.

Hlavným úmyslom tohto časopisu bolo odhaliť blud národného socializmu a bolševizmu a bojovať proti nemu. Kvôli tomu obetoval Dr. Gerlich 30. júna 1934 v koncentračnom tábore v Dachau svoj život.

*K*aždý bol iným spôsobom zasiahnutý milosťou, no za všetkých obetovala Terézia svoje bolesti, a tak sa ich srdcia otvorili pravde. „*Je dojmavé vidieť, ako ju to strhuje, ako chce vstať, aby išla v ústrety kňazovi, ktorý sa k nej približuje s hostiou!*“ – dosvedčuje jeden konvertita.

Kto tu ešte môže pochybovať o skutočnej prítomnosti Krista v najsvätejšej Eucharistii? Ale nielen mimoriadne milostiplné udalosti presvedčili skeptických návštevníkov o pravde katolíckej viery. Bola to predovšetkým Teréziina prirodzenosť a láskavosť. Jej autentické prejavy lásky odstraňovali aj posledné pochybnosti.

Jeden z najkrajších plodov

*J*eden z najkrajších plodov Teréziinho zmierneho utrpenia je konverzia židovského lekárnika Bruna Františka Xavera Rothschilda. Bruno sa narodil 24. januára 1900 ako najstarší z troch detí v Lohr. Jeho hlboko veriaci rodičia žili prísne podľa židovských prikázaní uprostred prevažne katolíckeho obyvateľstva. Tak sa dozvedel nielen o zvykoch a slávnostiach židovského roka, ale aj o verejnom náboženskom živote kresťanov, ako napríklad o procesiách na Božie telo alebo o tradičnom smútočnom sprievode so sochami trpiaceho Krista na Veľký piatok.

Do obdobia jeho štúdií spadá jedna udalosť s ďalekosiahlym významom. V nedeľu 23. marca 1924 sa v jeho rodnom meste Lohr konalo volebné zhromaždenie, kde sa malo hovoriť aj o židovskej otázke. Jeden rečník napadol židovstvo, na čo Bruno zasiahol. V zápale boja však rýchlo a nevedomky prešiel z politiky na náboženstvo. Chcel sa svojmu protivníkovi odplatiť, a tak s pevným presvedčením tvrdil: „Panenský pôrod je len rozprávka! Ježiš Kristus je nemanželské dieťa Židovky a rímskeho dôstojníka.“ Okamžite nastal v sále veľký rozruch. Účastníci zhromaždenia sa vrhli na mladého židovského študenta farmácie a tak ho zmlátili, že lokál opustil celý zaliaty krvou.

*T*áto udalosť nezostala bez následkov. Obaja miestni farári zverejnili v časopise vyhlásenie, v ktorom označili Brunovo tvrdenie za „veľké pohoršenie“ pre všetkých kresťanov. Dokonca izraelská obec – ako odpoveď na tento článok – sa od potupnej reči mladého Žida dištancovala a „ostro ju odsúdila“. Zarazený Bruno si prečítal oba články. V čase narastajúceho antisemitizmu nacionalistickej ideológie sa teraz cítil ponechaný sám na seba. Jeho reakcia bola: Na dôkaz protestu vystúpil z izraelskej náboženskej spoločnosti, no svoju židovskú vieru nezaprel. „Čo je pravda?“ Touto otázkou sa mladý študent teraz zaoberal viac než chemickými vzorcami. Vo svojom úprimnom hľadaní sa obrátil na katolíckeho farára vo svojom rodnom meste Lohr. Koľko dobroty a pochopenia mal farár Abel pre tohto hľadajúceho, ktorý ho zahrnul otázkami! Zaobstaral mu literatúru a povzbudil ho, aby si plný dôvery vyprosil od Boha poznanie a pravdu. V tomto čase sa Bruno skontaktoval so židovskými konvertitmi. Vážil si predovšetkým Editu Steinovú, ktorá sa neskôr stala karmelitánkou Teréziou Benediktou z Kríža. Najdôležitejšou osobnosťou v jeho hľadaní pravdy však bola Terézia Neumannová. O existencii tejto stigmatizovanej sa dozvedel na jednej prednáške a cítil sa k nej neodolateľne priťahovaný. Po prvýkrát cestoval do Konnersreuthu 24. júla 1928 a hneď v prvý večer mal šťastie vidieť Teréziu. Terézia išla práve domov v sprievode malej ovečky s červenou stužkou okolo krku. Na druhý deň ju osobne spoznal a mohol byť potom prítomný pri jednej extáze utrpenia.

V jednom liste písal: „V piatok som zažil v Konnersreuthe niečo, čo sa nedá opísať. Musí to zažiť každý sám. Terézia už nebola tým dievčaťom, ktoré veselo a živo rozprávalo o svojich zážitkoch a dávalo rady s vážnym výrazom tváre, ale bola to zduchovnelá bytosť, odpútaná od všetkého pozemského a hladiaca na veci, ktoré zostávajú pre ľudské oko neprístupné a tajomné. Teraz to bola božská trpitelka, ktorá citlivo vníma a prežíva, trpí a viditeľne sprostredkuje isté historické fázy Ježišovho umučenia. Je snáď iba málo ľudí, ktorí túto izbu opúšťajú bez vnútorného otrasenia.“ (list z 27. júla 1928)

Dňa 10. augusta 1928 farár Naber Bruna pokrstil. Novopokrstenec dostal po boku svojej krstnej matky Terézie Neumannovej aj sväté prijímanie. Nemalo však zostať len pri tom. V jednom liste svojim židovským rodičom, pre ktorých bola jeho konverzia už tak či tak veľkou bolesťou, oznámil svoje rozhodnutie, že sa navyše chce stať katolíckym kňazom. Terézia v extáze Brunovi viackrát povedala, že sa má vzdať svojho zamestnania a študovať teológiu. Bruno našiel pravdu, no nielen všeobecne, ale aj pre svoj vlastný život.

*D*ňa 1. júla 1932 prijal v Eichstätte kňazskú vysviacku. V decembri toho istého roka si však Pán povolal mladého kňaza k sebe. Keď sa chcel na Štedrý večer vrátiť z domu do Konnersreuthu, dostal smrteľný infarkt. 33-ročný novokňaz Bruno Rothschild zomrel so slovom „Spasiteľ“ na perách a bol pochovaný na katolíckom cintoríne v Konnerstreuthe.

Prameň: Johannes Steiner, Therese Neumann von Konnersreuth, München 1968 / Erika Becker, Geliebt, gesucht, gefunden, Würzburg 1996.

Moja radosť z toho, že môžem byť katolíčkou

V marci 2007 bude známa psychoterapeutka pre deti a mládež Christa Meves doma v severonemeckom meste Uelzen oslavovať svoje 82. narodeniny. Už vyše 40 rokov z najvnútornejšieho presvedčenia neochvejne vystupuje proti duchu tejto doby a môže tak spätne vidieť plody svojho požehnaného pôsobenia.

Svoje dlhoročné skúsenosti z práce s deťmi a mladými, ktorých duše sú poznačené strašnými následkami bezbožnej doby, sprostredkúva slovom i perom. Jej knihy (medzičasom ich vyšlo 113 a boli preložené do 13 jazykov) čítajú milióny ľudí.

Na túto uznávanú poradkyňu sa obracia s prosbou o pomoc nespočetné množstvo detí a rodičov, ale aj odborníkov, ministrov a profesorov.

Prezieravosť a bohaté skúsenosti pomohli Christe Meves v roku 1987 dôsledne urobiť rozhodujúci krok aj v jej osobnom živote: 62-ročná protestantka a dlhoročná členka synody Evanjelickej cirkvi Nemecka prestúpila do Katolíckej cirkvi a odvtedy o tom vďačne vydáva svedectvo aj na verejnosti. Dve naše sestry mali možnosť na jeseň 2006 sprevádzať túto sympatickú paniu, ešte plnú energie, po Bavorsku na jednej z jej mnohých prednáškových ciest. Vtedy s radosťou prisľúbila napísať o svojej konverzii. Najlepšie však bude, keď nám ona sama porozpráva svojím originálnym spôsobom o vlastnej vnútornej ceste do Katolíckej cirkvi!

Ľboko zakorenená v novej duchovnej vlasti

*P*ri príležitosti mojej birmovky dňa 7. júla 1987 mi moja domovská farnosť darovala štep z 1000 ročného ružového kra z nádvorja dómu nášho biskupského sídla v Hildesheime. A s týmto symbolickým darčekom sa ma zmocňovali pochybnosti, či je ešte vôbec možné tak neskoro zapustiť korene do Katolíckej cirkvi.

Bol horúci letný deň, keď sme vzácnu rastlinku starostlivo niesli do našej záhrady a dokonca aj môj manžel, ktorý sa v záhradníctve vyzná, to považoval za otázný čin. A skutočne bolo treba bojovať proti suchote, horúčave, mrazu a snehu; bolo treba ničiť škodlivý hmyz. Bolo potrebné hnojenie. No potom sa ružový ker začal nádherne rozvíjať a na druhé výročie birmovky zakvitol ružovými kvetmi; a odvtedy nás rok čo rok zasypáva množstvom lesklých červených šípkových plodov. Ruža „sancta ecclesia“ zapustila v našej záhrade korene!

Ako však prichádza tolká radosť z toho, že človek je katolík? A ako si môže publicistka, ktorá je priam odkázaná na verejné uznanie, sama uškodiť tak, že sa verejne priznáva ku Katolíckej cirkvi, k cirkvi, pre ktorú má dnešná doba prívlastky ako „zastaralá, strohá, skostnatelá, konzervatívna, fundamentalistická, formalistická, túžiaca po prepychu a autoritatívna“?

Toto všetko som si vopred uvážila, no predsa som to urobila a vychutnávala som si pocit, že som v „novo získanej vlasti“.

**Za mimoriadne zásluhy v Katolíckej cirkvi ocenil pápež Benedikt XVI.
Christu Meves v roku 2005 takzvaným Rádcom Gregorius.
Toto najvyššie katolícke vyznamenanie pre laikov jej v nemeckom meste Bonn
dňa 20. novembra odovzdal v mene Svätého Otca J.E. kardinál Meisner.**

Ján Pavol II. ako učiteľ

*K*to sa na situáciu v západnej Európe od polovice 60. rokov pozeral ako kresťan, toho sa musel zmocňovať rastúci nepokoj; krikom v univerzitných posluchárňach si mladá povojnová generácia rýchlo presadzovala nový trend: Rodinu treba odstrániť, ľudská sexualita nesmie byť obmedzovaná a deti treba oslobodiť od každého poručníctva. Do popredia bol stavaný človek, ktorý sa realizuje sám – bez Boha. Miera duchovno-duševného poškodenia človeka, ktorú som vo svojej práci mohla na zničených jednotlivcoch pozorovať, ma hlboko znepokojila a zmocňovali sa ma starosti o budúcnosť našich detí a zo správnej cesty zväzdaného obyvateľstva. Nemecko sa dvakrát odvrátilo od Boha, v roku 1933 a v roku 1968. Výsledky sú zakaždým katastrofálne, v prvom prípade zničená krajina, v druhom zničené duše.

Evanjelicko-luteránske cirkevné vedenie, do ktorého som vtedy patrila, zostalo hluché voči mojim intervenciám a výzvam. Práve naopak! Prispôsobili sa duchu doby. Inak to však robil Vatikán! S dôrazom sa do stredobodu mnohých vyhlásení kládla napr. dôležitosť rodiny, hodnota a dôležitá úloha matky, otáznosť nespútanej sexuality a nedotknuteľné právo na život nenarodených detí. Z tejto duchovnej jasnosti Rím v 80. rokoch nielen nič nestratil, ale pontifikátom poľského pápeža bola táto jasnozrivosť ešte dôraznejšie zosilňovaná. Ako z prúdiaceho prameňa sa jedna za druhou objavovali encykliky Jána Pavla II..

Až jedna posmešná poznámka v tlači ma na to upozornila. V tej poznámke stálo, že západnú Európu môžeme považovať za dobytú. „*A už odporujú len dve osoby: pápež v Ríme a publicistka Christa Meves v Nemecku.*“

Až vtedy som začala čítať pápežove vyhlásenia a objavila som: Mala som spolubojovníka, jasnozrivého, mocného, veľkého duchom! On obhajoval kresťanský obraz o človeku bez toho, aby okliešťoval pravdu. Tak som spoznala, ako kresťanské spoločenstvá, hlavne v zmätenej dobe, veľmi potrebujú Duchom Svätým inšpirovaného pozemského vodcu, ktorý im sprostredkuje kresťanstvo slovom a skutkom dôveryhodným a nespochybniteľným spôsobom.

Keď som sa od tohto pápeža učila niekoľko rokov, vedela som bez pochybností, kde bude odteraz moje miesto, a stala som sa šťastnou katolíčkou; za to som tomuto skutočnému pápežovi vďačná.

Našla som presne to, čo som hľadala!

*M*oja náklonnosť ku Katolíckej cirkvi rástla predovšetkým aj tým, že som sa ako plachý divák zúčastňovala na katolíckych podujatiach a omšiach, na ktoré ma často pozývali.

Už hneď na začiatku, pri spievaní veľkých klasických omší od Bacha, Mozarta až po Schuberta, ma upútalo čosi, čo ma nevedomky dojímalo: sila poklony, ktorú tu tak sväto uchovávali.

Kľačanie, slávnostné ticho, predstava, že Boh je tu teraz prítomný. Bolo to presne to, čo som hľadala. Uvedomila som si, že Pánova prítomnosť sa nedá porovnávať so spomienkou Pánovej večere v Evanjelicko-luteránskej cirkvi. Musela som pochopiť, že láska chce byť prijímaná a je schopná porušiť prírodné zákony. Mystická premena vína a oblátok na krv a telo Krista, táto zázračná moc nášho Boha, je nanovo prítomná pri každej svätej omši. Keď človek začne chápať toto dianie ako osobný dar milosti, spôsobí to v ňom radosť a vďačnosť.

Naša doba pozbavená matky potrebuje Matku všetkých matiek

Až keď som raz pochopila, čo znamená omša, čoskoro sa mi sprístupnili aj tie oblasti Katolíckej cirkvi, ktoré mi boli doteraz veľmi vzdialené. Jasne som si uvedomila veľký význam Panny Márie ako spájajúceho článku medzi ľuďmi a Božskou Trojicou. Čo potrebuje naša doba „zbavená matky“ viac ako ľudský vzor tejto Matky všetkých matiek? Ako málo dokážeme bez nej my, emancipované ženy 20. storočia! Aká strata, keď sa vzdáme Márie ako partnerky našich rozhovorov! Nesprostredkúva nám v ťažkostiach viac útechy, orientácie a pomoci práve Máriin život, jej spôsob znášania utrpenia? Som veľmi rada, že som teraz katolíckou matkou a starou matkou, vlastne katolíckou ženou všeobecne, že sa už nemusím viac vyrovnávať s nárokmi ducha tejto doby: byť taká istá ako muž! Ako veľmi podporovaná Pannou Máriou sa práve dnes môže cítiť veriaca katolíčka! Ťažké rozhodnutia, ako napr. donosiť nechcené dieťa alebo prijať bolestný osud matky a obstať v ňom, o čo skôr sa to môže podariť v pohľade na veľké „Fiat“ Panny Márie. Jej „áno“ od Nazareta po Golgotu bolo tiež slobodným rozhodnutím sa človeka pre Boha, napriek najväčším trápeniam!

Rada sa obraciam na Pannu Máriu aj vtedy, keď sa hlásia malé materské alebo staromamkovské starosti: s prosbou, aby prešla horúčka, aby už dieťa nebolelo ucho, aby sa rana zacelila. So slobodou kresťanského človeka prijímam, že naša svätá Matka tu má viaceré plné práva.

Raz, otrasená správou, že na rakovinu pľúc ochorela jedna mladá vdova, ktorá nám bola dosť blízka a ktorú jej päť detí ešte nutne potrebovalo, som zhromaždila všetky svoje malé vnúčatá. V našom kostole som ich vyzvala, aby si pred sochou Panny Márie zložili ruky a modlili sa za život tejto matky; samozrejme s dodatkom: „*No nie naša, ale tvoja vôľa nech sa stane, svätý Pane!*“ Vdova operáciu prežila a dnes, po viacerých rokoch, je zdravá! Je to bezpochyby umenie lekárov – ale prečo nie aj zásah Panny Márie?

Dalšie poklady našej viery

Na ceste takýchto skúseností sa pre mňa aj sviatosti stali centrálnymi radosťami. Tak je napríklad krst veľkým sviatkom plným milosti a napr. v našej rodine trvá pravidelne dva dni.

Tak isto prežívam katolícku svadbu so sviatostným zasvätením na celý život, so sľubom vydržať spolu v dobrých i menej dobrých dňoch! Mnohé z rozvodov by dnes boli zbytočné, keby partneri chápali manželstvo a rodinu ako poverenie od Boha a aj ako úlohu navzájom spolu rásť, učiť sa ohľaduplnosti, odpusteniu, ochote zrieknuť sa niečoho a láske k blížnemu.

Šťastnou katolíčkou som sa stala aj preto, že som si po 20-ročnom pozorovaní antikoncepcnej éry uvedomila, že len encyklika „Humanae vitae“ je pravda, ktorá ochraňuje. Zvedenie mládeže k predmanželskému pohlavnému životu malo pustošivé následky. Kedysi som bola priaznivo naklonená k „sexuálnej slobode“, až kým som vo svojej každodennej profesii nezistila, aké hrozné boli práve touto slobodou vyvolané duševné zranenia. Spolu som trpela so zvedenými a protestne som písala o závažných následkoch. Trendová zmena neexistovala. Je to jedine Katolícka cirkev, ktorá stojí ako skala vo vlnobití, a je pre mňa radosťou nachádzať oporu a nádej tam, kde sa z pravdy nič neukrajuje.

Dôležitou sa mi zdá aj zdanlivo nmoderná sviatosť pokánia. Zo psychoterapeutickej praxe sa možno dozvedieť: Vinu možno potlačiť bez ujmy na zdraví len na určitú dobu. Kto sa i naďalej pokúša držať hlas svedomia pod zámokou, ochorie. Ťažkosti sú zažehnané až vtedy, keď sa svedomím obviňované skutky alebo myšlienky napraví a vyznajú. Sviatosť pokánia zohľadňuje túto duševnú potrebu človeka. V spovedi umožňuje vyznanie hriechov kňazovi, ktorému je daná moc rozhrešiť od hriechu. Preto aj sviatosť kňazstva je mojou radosťou!

Čo sa týka budúcnosti, Christa Meves dúfa v zmenu spoločnosti zvlášť z kruhov uvedomelých kresťanských rodín a obrátením sa ku kresťanskej pravde. Hovorí: „*Za to sa budem istotne zasaďovať až do posledného dychu.*“

Prameň: vgl. M. Müller, Von der Lust, katholisch zu sein - 15 persönl. Bekenntnisse, MM-Verlag, Aachen.

Ako naša mama našla cestu ku katolíckej viere

Sr. Mária Helena Ďurišová z Čaky

Na prekvapenie nás všetkých povedala naša mama v roku 2002 v deň mojej obliečky spontánne P. Paulovi M.: „Bola by som šťastná, keby aj moja druhá dcéra išla touto cestou.“ O rok neskôr bola prešťastná, keď sa napokon i moja sestra Alica rozhodla vstúpiť do nášho spoločenstva a stať sa misijnou sestrou. Áno, sr. Lidwina a ja vd'ačíme za veľa v našom povolaní skrytej obete a modlitbe našej mamy! No v čase, keď bola ešte kalvínkou, tak nezmysľala. Na to, aby sa dostala ku katolíckej viere a k tejto vnútornej štedrosti voči Bohu, musela prejsť duchovnou cestou, ktorá nebola vždy jednoduchá.

*M*oja mama pochádza z jednoduchej, maďarsky hovoriacej dediny južného Slovenska, z Hontianskej Vrbice. Vtedy, ako i dnes, sa tam nachádzajú tri rozličné kostoly: katolícky, kalvínsky a evanjelický, no odjakživa žili i žijú kňaz, pastor a farárka vzájomne peknú jednotu, takpovediac „ekuménu v malom“. Aj moji starí rodičia kalvínskeho vierovyznania boli dobrosrdeční ľudia, dokonca finančne prispievali na renováciu katolíckeho kostola a život bez Pána Boha si nevedeli predstaviť. Mama vyrástla v harmonickom spoločenstve rodičovského domu, chodila do kalvínskeho kostola a pripravovala sa na konfirmáciu.

Ako 29-ročná sa mama civilne zosobášila s našim otcom, katolíkom. Keď som prišla na svet najprv ja a potom o dva roky neskôr aj moja sestra Alica, mama nás dala pokrstiť v katolíckom kostole. Spomína si na to takto: „Vtedy som veľa nad tým nepremýšľala, lebo viera vo mne nebola tak hlboko zakorenená ako dnes. Ani moji rodičia neboli nikdy proti tomu, že som obidve dievčence nechala pokrstiť v katolíckom kostole. Práve naopak! Bola to dokonca moja kalvínska mama, ktorá išla za katolíckym kňazom dohodnúť dátum krstu!“

Potom sme sa presťahovali do čisto katolíckej dediny. Bolo to v čase prísneho komunizmu. Napriek tomu nám mama dovolila chodiť na katolícke náboženstvo.

Dobre si spomínam, že spočiatku chodievala mama s nami len zriedka na nedeľnú sv. omšu. Až omnoho neskôr o tom povedala: „Jednoducho som sa bála rečí ľudí; toho, čo povedia, keď ja, ako kalvínska, budem častejšie chodiť do katolíckeho kostola na sv. omšu. Ako ťažko mi to však vtedy padlo, keď všetci vstali a išli na sv. prijímanie a ja som nemohla prijať Pána Ježiša. O duchovnom sv. prijímaní som nič nevedela, pretože som o ňom nikdy nepočula!“

Cez víkend, no hlavne cez letné prázdniny, sme často sprevádzali našich starých rodičov do kalvínskeho kostola. Po kalvínskej bohoslužbe sme rýchlo prebehli cez veľkú lúku do katolíckeho kostola, ktorého zvony už zvonili a my sme v ňom vedome prijali Pána Ježiša vo sv. prijímaní.

be, Alica a ja, sme študovali na katolíckom Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre, kde sme spoznali P. Paula a sestry Rodiny Panny Márie. Keď som sa ako 18-ročná rozhodla zrieknuť sa štúdia diplomacie a namiesto toho sa stať misionárkou, bolo to pre celú rodinu veľmi ťažké. Dokonca ani samotná mama to nechápala. Iba moja stará mama – kalvínska, ktorá mala slabé srdce a bola v nemocnici, ma obhajovala: „Každý v rodine by mal rešpektovať jej rozhodnutie.“ Odvtedy nikto a nikdy viac neprotestoval proti môjmu rozhodnutiu a ani neskôr proti rozhodnutiu mojej sestry.

Dňa 17. júna 1999 stará mama zomrela a o tri týždne neskôr som vstúpila do postulátu Rodiny Panny Márie. Pri tejto príležitosti prišla do Trenčína i moja mama a po prvýkrát sa zúčastnila katolíckych duchovných cvičení. „Bol to veľmi pekný zážitok, plný pokoja!“ vyjadrila sa o nich. Od tohto času chodila naša mama denne na večernú sv. omšu. Predovšetkým vďaka tomu si prehĺbila vieru a presne o rok neskôr, 17. júna 2000, na 1. výročie úmrtia našej starej mamy, urobila ako 49-ročná rozhodujúci krok: V tento deň prijala v našom katolíckom farskom Kostole sv. Jána Nepomuckého sviatosť sv. krstu a prvého sv. prijímania. Zároveň sa moji rodičia aj cirkevne zosobášili. Bol to deň plný milostí!

Len prednedávnom, keď som sa mamy opýtala, prečo vlastne pred šiestimi rokmi konvertovala, ona, hoci o týchto veciach zvyčajne veľa nenahovorí, odpovedala: „Urobiť tento krok v mojom veku mi padlo zaťažko. Pretože vždy, keď som mala v živote urobiť nejaké dôležité rozhodnutie, som si išla najprv po radu k svojej mame. To som, žiaľ, po jej smrti už nemohla urobiť. No myslím si, že by s mojím prestupom súhlasila. Akoby potvrdením bolo pre mňa i to, že moje prijatie do Katolíckej cirkvi bolo presne v deň prvého výročia matkinej smrti. Konvertovala som z dvoch dôvodov; a síce, aby celá rodina bola jedného vierovyznania, a predovšetkým, aby som mohla pristupovať k sviatosťam, hlavne k sv. prijímaniu.“ Keď som sa jej ďalej pýtala, čo sa jej na katolíckej viere tak páčilo, pokračovala: „Myslím, že katolícka viera je jednoducho pravou vierou, ktorá nám vždy zostane. Pociťujem to sama na sebe, ako ma moja viera posilňuje, nesie a pomáha mi správne sa zachovať v ťažkých situáciách. Spozorovala som, ako ma viera zmenila. Napríklad som poznala i žiarlivosť, keď sa mali druhí materiálne lepšie než my. Dnes to tak ale nie je. Dokážem dokonca dávať aj vtedy, kde viem, že za to nič nemôžem očakávať. Alebo ak ma dnes niekto urazí, viem byť ticho. Myslím, že taká, aká som, som jednoducho vďaka tomu, že chodím každý deň na sv. omšu, sv. prijímanie a denne sa modlím sv. ruženec.“

Dvaja priatelia v nebi

V začiatkoch našej misijnej stanice v Šerbaktoch/ Kazachstan, teda skoro pred jedenástimi rokmi, sme spoznali Raju, veľmi dobrú mladú ženu, ktorá žila so svojimi štyrmi deťmi na hranici existenčného minima. Raja bola Tatárka. To už vlastne hovorí za všetko! Temperamentná, veselá, plná energie, hoci jej manželstvo so Sašom, ktorý bol od roku 1993 vo väzení, bolo všelijaké, len nie ľahké. Jej muž totiž veľa pil a bol drogovovo závislý. Práve preto bola rodina veľmi chudobná; a nielen to, ale niekedy musela Raja s deťmi dokonca aj v noci utiecť z domu, aby sa skryli pred Sašom.

Hneď v roku 1996 začala Raja pomáhať u nás na misii ako domovníčka, ako kuchárka v detskej kuchyni, pomáhala nám v práci s deťmi, v záhrade a pri odhrňaní snehu. Raja sa nevyhýbala žiadnej robote. Prečo? Nepokrstená a neveriaca našla v priebehu rokov cestu ku katolíckej viere; pri nej bolo cítiť: Všetko, čo robí, robí celkom pre Boha. Jej láska nebola láskou všedného kresťana!

Bolo to v roku 2001, pred šiestimi rokmi, keď Saša po ôsmich rokoch väzenia stál zrazu pred Rajiným domom. „*Hľadám ťa,*“ boli jeho prvé slová. Nevedel, kam ísť, a tak ju prosil o prijatie. V tom okamihu si spomenula Raja na niečo rozhodujúce: „*Bolo to v Jubilejnom roku 2000. Išla som na stretnutie Katolíckej cirkvi do Karagandy. Počas kázne biskup Lenga povedal: ‚Teraz musíte odpustiť všetkým, aj tým, ktorí vám spôsobili najviac bolesti!‘ Keď som potom prijala sv. prijímanie, povedala som Ježišovi: ‚Ježiš, nechcem ti hovoriť teraz len tak, že odpúšťam Sašovi. Prosím ťa, aby som mu raz mohla povedať osobne do očí, že mu odpúšťam!‘ A Ježiš vypočul moju prosbu, lebo teraz stál Saša pred dverami.‘*“

Kostol je ten najlepší dom

Vo svojej núdzi a neistote, či Boh chcel, aby prijala svojho muža, ktorý priniesol do celej rodiny tak veľa utrpenia a biedy, poprosila o radu pátra Ulricha, ktorý vtedy vo farnosti zastupoval pátra Bonaventúru – ten bol práve na dovolenke. Povedal jej: „*Možno prišiel k tebe skrze neho Ježiš. Prijmi ho ako Ježiša!*“

Raji bolo tým pádom jasné: Je to Božia vôľa! A tak naozaj prijala Sašu, hoci predovšetkým staršie deti boli proti tomu, aby sa ich otec vrátil späť domov. A okrem iného sa vo väzení nakazil tuberkulózou! Ani pre Raju to všetko nebolo ľahké, hlavne keď sama ochorela na cukrovku. Bolo to strašné! Lekárska starostlivosť bola nedostačujúca a Raja schudla na kosť a kožu.

Ale teraz sa stalo niečo úplne neočakávané: Saša začal pomaly otvárať svoje srdce Božej milosti. Ako nepokrstený a komunizmom veľmi poznačený človek nevedel o Bohu nič. Nevedel sa dokonca ani len prežehnať.

Raji sa len sem-tam podarilo porozprávať mu niečo o viere, a on chcel s ňou zrazu chodiť každú stredu na rannú sv. omšu. „*Ráno je tak veľmi ticho,*“ povedal, „*a nie sú tu ľudia. Bol som už v mnohých rozličných domoch: vo väzení, v nemocnici, na návšteve v domoch, ale kostol je ten najlepší dom, lebo je tam tak ticho.*“

Saša mal otvorenú tuberkulózu, a nebezpečenstvo nákazy bolo pre rodinu priveľké. Po dlhom čakaní dostal konečne miesto na tuberkulóznom oddelení v nemocnici v Šerbaktoch, no celá lekárska starostlivosť už nič nepomohla! Sašov stav sa zo dňa na deň zhoršoval. Mal strašné bolesti a opuchol na celom tele. P. Bonaventúra a my sestry sme pravidelne navštevovali tohto na smrť chorého muža.

Raz pri takejto návšteve sa u Sašu objavili slzy ľútosti a večer sa spýtal svojej ženy: „Prečo ku mne prichádzajú tí kňazi? Aby videli všetko to utrpenie? Načo chcú počuť o všetkých týchto problémoch?“ „Nuž, ale neulávil sa ti dnes?“ odvetila jednoducho Raja. „Áno, je mi tak ľahko!“ odpovedal premýšľajúc.

Nakoniec Sašu prepustili z nemocnice ako „beznádejný prípad“, aby uvoľnil miesto pre niekoho, kto má ešte šancu na uzdravenie. A Boh si pomaly pripravoval miesto v Sašovom srdci.

Odpusť mi!

Čistený utrpením v ňom stále viac rástla túžba po Bohu, no malo uplynúť ešte niekoľko rokov, kým mu mohla Raja 29. marca 2006 povedať, že teraz by mohol prijať sviatosť krstu. Saša pokojne a rozhodne povedal: „Umy ma a obleč ma do bieleho, na krst musím byť úplne čistý!“ Keďže bol veľmi slabý, Raja mu poradila: „Keď ti bude pridlhé sedenie ťažké, môžeš si pokojne ľahnúť,“ chorý odvetil: „Čože je už ťažké kvôli Bohu?“ A tak bol Saša doma pokrstený, dostal meno Jozef, ktoré si sám vybral. „Keď budem pokrstený, čoskoro zomriem,“ povedal nám. A skutočne, jeho zdravotný stav sa rapídne zhoršoval: ruky, chodidlá, nohy, tvár, všetko mu extrémne opuchlo. Saša mal strašné bolesti a iba horko ťažko ho nemocnica prijala po druhýkrát.

Posledné dni v máji

Ustarostený, aby sme sa nenakazili, nám po svojej žene dal odkázať: „Povedz pátrovi Bonaventúrovi a sestrám, aby za mnou nechodili, pretože ja už z vnútra zapácham rozkladom.“ Samozrejme, my sme sa tým nenechali odradiť a chodila k nemu aj Raja.

Rozprávala nám: „Každý deň, keď som k nemu prišla, prosil ma o odpustenie: ‚Ty si mi vždy hovorila, aby som sa polepšil, ale nepočúval som ťa. Prosím ťa o odpustenie za všetky bolesti, ktoré som ti spôsobil.‘“

V noci pred Sašovou smrťou sa našej dcére Kristíne sníval sen. Videla svojho otca, ktorý jej hovoril: ‚Kristína, nehnevaj sa už na mňa! Keď je človek mladý, robí, čo chce. Keď raz budeš staršia, tak ma pochopíš.‘ Tak mu aj Kristína dokázala odpustiť. Jednou z jeho starostí bolo, že možno zomrie sám. ‚Nebud' dlho preč! Potom nebudeš tu, keď zomriem,‘ znepokojoval sa. Avšak ja som bola plná dôvery a povedala som mu: ‚Budem prosiť Boha, aby som mohla byť pri tebe. Modlím sa za to novému.‘ 1. mája som upozornila Sašu, že dnes je ortodoxná veľká noc, a on sa opýtal: ‚Aký je mesiac?‘ ‚Máj.‘ Rozmýšľajúc odpovedal: ‚Hm, máj, to je môj mesiac.‘

Večer 1. mája, bol to predvečer jeho smrti, povedal: ‚V mojom tele všetko horí, je to ako oheň bolesti!‘ A ja som ho utešila: ‚Pamätáš si ešte, ako som ti rozprávala o svätej Faustíne? Vydrž ešte trochu!‘“

Pomazali ma

*B*olo to 2. mája, keď nám Raja odkázala, že sa blíži Sašov koniec. Páter Bonaventúra mu teda udelil pomazanie chorých. Generálnu svätú spoveď si už vykonal predtým. Saša bol počas udeľovania sviatosti iba napoly pri vedomí, ale keď sa ho večer Raja opýtala, či boli u neho misionári, odpovedal celkom pekne po tichu: „Áno, pomazali ma.“

Dňa 3. mája Raja cítila, že má navštíviť Sašu skôr než plánovala. Ležal v bolestiach, ale nechcel injekciu! Raja ho umyla, obliekla ho do čistého, nanovo mu ustlala, posadila sa k nemu a začala sa modliť ruženec Božieho milosrdenstva.

„Saša mi chcel ešte niečo povedať, ale už nevládal. Pozeral sa na mňa jasnými očami, ktoré mal inak v poslednej dobe vždy veľmi zakalené, a potom oči zatvoril.“

Pane, vezmi si odo mňa, čo potrebuješ!

*L*en štyri mesiace po smrti manžela povolal Boh k sebe našu milú Raju – na prekvapenie nás všetkých, a to v priebehu piatich dní! Keď sme sa dopyčuli, že leží v nemocnici v Šerbaktoch, išli sme na druhý deň za ňou.

Bolo to 10. septembra 2006. Ako sme sa naplašili, keď sme ju našli v takom biednom stave! S tým sme vôbec nerátali! Pozdravila nás ako vždy s úsmevom na tvári, s humorom, ktorý bol pre ňu taký typický. Páter Bonaventúra jej udelil sviatosť pomazania chorých a mohla dokonca prijať ešte malý kúsok sv. prijímania. Už len celkom potichu vládala povedať: „Keď ma dovezli do nemocnice, povedala som Ježišovi: ‚Pane, vezmi si odo mňa všetko, čo potrebuješ!‘ A neprešla ani pol hodina a dostala som hroznú bolesť. Boli strašné! Nechcela som kričať, ale nedokázala som ináč. Mojou jedinou myšlienkou bolo iba: ‚Ježiš, ty si trpel ešte oveľa viac.‘“

Deň nato bola Raja v mestskej nemocnici v Pavlodare súrne operovaná na dvanástorníku. Keďže však vred praskol už dva dni predtým a celá oblasť brucha bola plná krvi a hnisu, každá pomoc prišla neskoro. Áno, neočakávane rýchlo si zobral Pán k sebe našu Raju – 14. septembra, na sviatok Povýšenia svätého kríža. Prijal jej životnú obeť.

*„Mária, Matka Krísta a Matka Cirkvi,
je Matkou tajomstva jednoty.“*

**Pápež Benedikt XVI.
29. novembra 2006 v Efeze, Turecko**